

Antero Laukkanen kd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön tukemiseen (5 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Arviot syrjäytyneiden nuorten määrästä vaihtelevat, mikä johtuu muun muassa siitä, ettei syrjäytymiselle ole muodostunut vakiintunutta määritelmää. ME-säätiön mukaan syrjäytyneitä olisi kuitenkin jopa yli 60 000. THL:n mukaan nuorten syrjäytymistä tutkittaessa viitataan usein yhteiskunnallisten järjestelmien, kuten koulutus- ja työmarkkinajärjestelmien, ulkopuolelle jäämiseen sekä sen hyvinvointivaikutuksiin. Merkittäviä riskitekijöitä ovat myös matala koulutus, pitkäaikainen työttömyys ja toimeentulo-ongelmat. Keskeisiä osa-alueita ovat myös elämänhallintaan liittyvät ja terveydelliset ongelmat, sosiaalisten suhteiden vähyys ja syrjäytyminen yhteiskunnallisesta osallisuudesta.

Koronan negatiiviset työllisyysvaikutukset ovat osuneet erityisesti nuoriin. Viime vuosien positiivinen kehityskulku nuorten syrjäytymistilastoissa on vaarassa taittua koronaepidemian myötä. Tilastokeskuksen mukaan koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien 20—24-vuotiaiden nuorten osuus on vähentynyt vuoden 2015 15 prosentista vuoden 2018 vajaaseen 12 prosenttiin. Sosiaali- ja terveysministeriön asettama työryhmä totesi raportissaan 24.6. koronakriisin lisäävän lasten ja nuorten eriarvoisuutta ja syrjäytymistä. Erityisessä syrjäytymisen vaarassa ovat nyt nuoret, joiden perheeseen koronakriisi on tuonut toimeentulovaikeuksia tai mielenterveys- ja/tai päihdeongelmia. Nuorten pääsy työmarkkinoille on vaikeutunut koronakriisin myötä, mikä edellyttää vahvempaa panostusta nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn.

Syrjäytyminen on suuri ongelma yhteiskunnassamme, minkä vuoksi nuorten syrjäytymisen vastaiseen työhön tulee panostaa enemmän. Ongelmiin pitää pystyä puuttumaan ennaltaehkäisevästi ja riittävän varhaisessa vaiheessa. Yhdenkin syrjäytymisen estäminen on merkittävää niin yksilön elämänlaadun kuin yhteiskunnan kantokyvyn kannalta. Meillä ei ole varaa siihen, että nuoret syrjäytyvät pysyvästi työelämän ulkopuolelle. Syrjäytymisen vastaiseen työhön kohdistettavat resurssit ovat säästötoimenpide niistä kustannuksista, joita syrjäytymisestä yhteiskunnalle seuraa.

Erityisesti koronaepidemian tilanteessa syrjäytyminen uhkaa monia toisen asteen ja korkea-asteen koulutuksessa olevia nuoria. Moni oppilaitos on siirtynyt etäopetukseen joko osittain tai kokonaan ja opiskelijan itseohjautuvuuden ja elämänhallinnan taidot korostuvat. Moni tarvitsee tukea saadakseen opinnot uudelleen käyntiin ja oppimisvajeen kurottua.

Etsivä nuorisotyö sekä työpajatoiminta ovat juuri senkaltaista ennaltaehkäisevää toimintaa, johon laitettu panostus tulee monikertaisena takaisin. Työpaja on yhteisö, jossa työnteon ja siihen

Talousarvioaloite TAA 165/2020 vp

liittyvän valmennuksen avulla pyritään parantamaan yksilön valmiuksia hakeutua koulutukseen tai työhön sekä vahvistamaan hänen arjenhallintaitojaan. Työpajatoiminnassa keskeistä on työn ja valmennuksen kautta tapahtuva tekemällä oppiminen. Työpajat ovat työvaltaisia ja yhteisöllisiä oppimisympäristöjä. Työpajan työvalmennus tukee valmentautujan työkykyä ja työyhteisöosaamista ja kerryttää hänen ammatillista osaamistaan. Työpajan yksilövalmennus puolestaan vahvistaa valmentautujan toimintakykyä, arjen hallintaa ja tulevaisuuden suunnittelua.

Aloite sisältyy Kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vuoden 2021 vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 5 000 000 euroa momentille 29.91.51 nuorten työpajatoiminnan ja et-sivän nuorisotyön tukemiseen.

Helsingissä 16.10.2020

Antero Laukkanen kd
Päivi Räsänen kd
Sari Tanus kd
Peter Östman kd
Sari Essayah kd